

10/2012

XB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky
Maureen F. McHughová
Zbytečnosti
Ted Kosmatka
Pád

České povídky
Ladislav Malinovský
Naděje nesmí zemřít
Milan Petrák
Jejich vesmír
Milan Štajer

Pád do Schweinefleischströmu
Jana Kárníková
Dvě slunce
Pavel Houser
O přípravě knih

Publicistika
Martin Šust
Angloamerická fantastika
v roce 2010

Jason Sanford
Tak už to chodí v bouřlivém
vztahu mezi Vonnegutem a SF

www.casopisxb1.cz

Cena: 75 Kč – 3,05 euro

Mike Resnick
Čaka Druhý

aukro

Budoucnost nakupování

www.aukro.cz

Nákupní vzášedlo (0)

Vybrat planetu

Vybrat jazyk

Vybrat časoprostor

Vybrat tón komunikace

TUBA EXPRES

ranní káva
teplé pečivo
šlátruňk
zmrzlina
záškubové ryby

AUKROBOTI

ÚKLIDÁČI
domu
bytu
kanceláře
SPOLEČNÍCI
douchování
nejky
intimní
PRACOVNÍCI
vepiš obor

MALÉ BIO SPOTŘEBÍČE

vysavače
zasevače
odsevače
roznašeče
přenašeče
donašeče

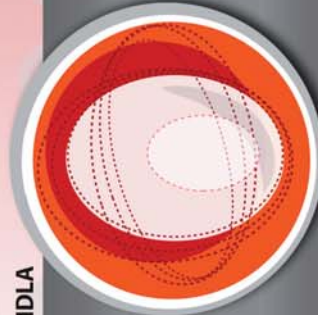
MUTANTÍ MAZLIČCI

kočkopsi
ptákoryby
hmyzoplazi
přítulníci
přisavníci
s / bez
vibraze

MEZIPLANETÁRNÍ PRAVIDLA

AUTOmobily
ROPOmobily
PLYNOmobily
NANOmobily
HYPERmobily
BIOmobily

TELEPORTY

individuální
párové
hromadné
časové

HYBERNACE

částecná
celková
zeptat se na
stav

NÁHRADNÍ ORGÁNY

KONČETINY
umělé
ORGÁNY
umělé
bio
parazitické
TEKUTINY
chemické
bio

OBLIČEJOVÉ KOREKCE

vybrat tvar
navrhní svůj
slavné tváře
osvědčená
klasika
alternativní
scéna

Speciální akce!

Roboživelník

Multifunkční domácí aukrobot.
Vhodný do rukou i chapadel
od 3 do 300 let.

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Maureen F. McHughová: Zbytečnosti	3
Ted Kosmatka: Pád	10
Mike Resnick: Čaka Druhý	13

Domácí SF

Ladislav Malinovský: Naděje nesmí zemřít	36
Milan Petrák: Jejich vesmír	44
Milan Štajer: Pád do Schweinefleischströmu	53
Jana Kárníková: Dvě slunce	57
Pavel Houser: O přípravě knih	58

Publicistika

Martin Šust: Angloamerická fantastika v roce 2010	59
Jason Sanford: Tak už to chodí v bouřlivém...	63
Josef Horký: Hollywoodský spasitel Philip K. Dick	66
Martin Zhouf: Čeští a Slovenští výtvarníci SF a F...	80

Fantastická věda

Včely se umí omladit; Americká armáda vyvíjí bojovou vzducholod’; Elektronické „náprstky“ zvýší cit v prstech	65
---	----

Filmfaroniáda

Filmová soutěž: Looper	69
Filmové premiéry: Total Recall; Cosmopolis; Rebelka; Méd’a; Klapka!	70

Vivisektor

Čtenáři čtenářům; Hilary Mantelová: Za temnotou;	
Dan Simmons: Fáze gravitace;	
Kevin Hearne: Prohnaný – kroniky železného druida;	
Larry Correia: Lovci monster;	
Andrzej Pilipiuk: Upír z činžáku;	
Tanya Huffová: Kouř a stíny;	
Isaac Marion: Chutná těla;	
Erin Morgenstern: Noční cirkus;	
Ježíšku, já chci plamenomet - to nej z roku 2009;	
Matt Dickinson: Smrtící chaos;	
Mike Lancaster: 0.4 Soumrak civilizace;	
Fury: Mírotvůrce; <i>Nové knihy</i>	73

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jjiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Vydává

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a.s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 10. 2012

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Martin McKenna

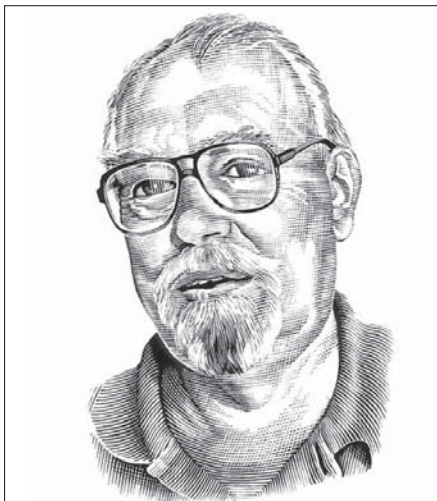
Korektoři II

Jak jsem slíbil, tak i plním. Redakční korektury jsou něco úplně jiného než ty jazykové. Tam záleží na redaktorovi, nebo „beta čtenáři“ kolik toho má načteno, jestli sám umí psát a na mnoha dalších nezbytných drobnostech, například jestli autor dotyčnému věří nebo ne. Zmínil jsem terminus technicus „beta čtenář“. Všichni, co píší, nechávají svá díla číst ještě před tím, než se je pokusí někde nabídnout. Kniha se píše půl roku, rok... takže leckdy se mohou vloudit nějaké drobné chybičky, tu máte dvě mrtvolky, ale pohřbíte jen jednu; tu odejde postava jedněmi dveřmi a okamžitě se vrací oknem... Prostě některé věci máte v hlavě, ale na papír je nepřenesete úplně přesně a čtenář pak jen nechápavě vrtí hlavou. Proto přátelé, rodiče a milenci/ky, kteří si přečtou, co jste napsali a budou vás chválit až do nebes, nejsou k ničemu. Ti, kteří vám vyčtou, že v té době ještě v Evropě nebyly brambory, když píšete o raném křesťanství v Římě (to se opravdu stalo jednomu velmi renomovanému autorovi), také není moc. Proto nastupují redakční korektury. Knižní i časopisecké redaktory lituji. Nejenže musejí číst hromady nevydatelných věcí. U těch prací, které by byly vydatelné, pak ještě vedou dlouhé debaty s autory, kteří se dopustí ve svých pracích všech možných i nemožných chyb (nemluvím o češtině) a s jemností psychologa o nich musejí přesvědčit nedůtklivé a netýkavkovité autory (znám to z vlastní zkušenosti jak redakční, tak autorské), aby je upravili a opravili. Takových autorů, jejichž práce je bezproblémová, je velmi málo, sám jsem se s takovým snad ještě ani nesetkal. Přitom práce těchto redaktorů je zcela nezastupitelná vzhledem ke snižující se úrovni českého jazyka v naší republice, díky přišnostem, které z úst vypouštějí různé televizní, rádiové či filmové celebrity i redaktori. Na úrovni českého jazyka se mimochodem velmi silně podepisuje i rozmach mobilních telefonů a esemeskování, alespoň tak mi vysvětlovala jedna paní učitelka na základní škole neschopnost dětí napsat i ten nejjednodušší diktát bez *chip*. Dík korektorům všech stupňů i odborností, i když mi často strašně lezou na nervy.

Vlado Ríša

Zemřel
Harry Harrison

Dne 15. srpna 2012 zemřel ve věku 87 let americký spisovatel a redaktor Harry Harrison. Už podle jména může i neznalý čtenář odhadovat, že to nebyl právě umělecký tvůrce. Harrison byl čistě žánrový spisovatel, na-

víc razil povětšinou zábavnou formou science fiction a to už od roku 1951, kdy debutoval povídkou „Podzemní potápěč“. Sci-fi ovlivnil už svým akčním románovým debutem První planeta smrti z roku 1960. Česko navštívil v roce 1994 a zúčastnil se ústředního Bohemiaconu. V roce 2004 byl uveden do síně slávy a o pět let později se mu dostalo nejvyššího žánrového ocenění, titulu Velmistra.

Ceny Hugo

Ceny Hugo za rok 2011 byly uděleny na výročním sedmdesátém worldconu Chicon 7 v Chicagu během slavnostního ceremoniálu, který uváděl spisovatel John Scalzi.

Román:

Jo Waltonová: Among Others (Tor)

Novela:

Kij Johnsonová: The Man Who Bridged the Mist (Asimov's SF)

Noveleta:

Charlie Jane Andersová: Six Months, Three Days (Tor.com)

Povídka:

Ken Liu: The Paper Menagerie (F&SF)

Text mimo beletrii:

John Clute, David Langford, Peter Nicholls a Graham Sleight sest. The Encyclopedia of Science Fiction,

Third Edition

Film/seriálová sezóna:

Game of Thrones

Krátký film/seriálová epizoda:

The Doctor's Wife (Doctor Who)

Poloprofesionální časopis:

Locus

Výtvarník:

John Picacio

Žebříček
nejúspěšnějších
spisovatelů roku 2011

Časopis Forbes vydal žebříček v němž seřadil spisovatele podle výdělku v milionech dolarů. Vybrali jsme ty, kteří patří do našeho žánru.

1. James Patterson – 94 milionů dolarů. V rámci fantastiky slaví úspěchy s románovou sérií pro mládež Maximum Ride.

2. Stephen King – 39 milionů dolarů. V roce 2011 zaujal především časovkou Dallas 63 a novým dílem Temné věže.

3. Janet Evanovichová – 33 milionů dolarů. U nás vyšly letos první tři svazky série s lovkyní odměn Stephanie Plumovou

4. John Grisham – 26 milionů dolarů. Tvůrce skvělých thrillerů.

5. Jeff Kinney – 25 milionů dolarů Deníky malého poseroutky také stále táhnou.

9. Suzanne Collinsová - 20 milionů dolarů. Autorka veleúspěšné série Hunger Games

10. Dean R. Koontz – 19 milionů dolarů. Autor knižních sérií Frankenstein a Podivný Thomas

11. J. K. Rowlingová – 17 milionů dolarů

12. G. R. R. Martin – 15 milionů dolarů. Díky televiznímu seriálu Hra o trůny se z něj stal jeden z nejúspěšnějších spisovatelů současnosti

13. Stephenie Meyerová – 14 milionů dolarů. Autorka romantických příběhů pro ženy spadajících do fantastického žánru

14. Ken Follett – 14 milionů dolarů Známý autor thrillerů

15. Rick Riordan – 13 milionů dolarů. Populární autor fantasy série knih pro mládež s Percy Jacksonem

Ted Kosmatka

Pád (IN-FALL)

Disk vytvářel dutinu ve světle hvězd.

Hladký grafénový povrch neodrážel nic a při svém letu vakuum zakrýval hvězdy – černá na černé, dokonalá nepřítomnost barev.

Byla to loď a nebyla to loď.

Disku scházela pohonná soustava. Scházela mu navigace. Uvnitř se probudili dva muži, nejdřív jeden a potom druhý.

Ve skutečnosti byl disk projektil – temný ostrůvek podpory života vystřelený na vzdálenou oběžnou dráhu kolem jiného, ještě podivnějšího druhu temnoty.

Tato druhá temnota byla téměř nekonečně větší, o hmotnosti několika set tisíc sluncí; a nezakrývala hvězdy za sebou, ale ohýbala jejich světlo do prstence, slévala je do jasné, proměnlivé aureoly, deformovala samotné předivo časoprostoru.

Z perspektivy obíhajícího disku se zdálo, že hvězdy obeplouvají obrovský kruhový otvor v hvězdném poli. Tato oblast vesmíru měla mnoho různých jmen. Astronomové, kteří ji před stovkami let objevili, ji nazvali Bhat 16. Později jí fyzikové říkali „výlevka“. A ti, kdo sem přiletěli, ti, kdo o ní snili, ji znali jednoduše jako „chřtán“.

Černá díra, jakou předtím nikdo nikdy neobjevil.

Za tři dny na oběžné dráze urazil disk tři sta osmnáct milionů mil, ale to byl jenom zlomeček jeho úplné dráhy. Po uplynutí dvaasedmdesáti hodin na oběžné dráze bylo ke zdroji gravitačního pole vymrštno malé, stokilogramové olověné závaží spojené s lodí drátem tak tenkým, že i matematikové by jej nazvali přímkou.

Lanko se odvíjelo, tisíce kilometrů nepřetržitelného tetra-valentního vlákna se táhly do temnoty, až se nakonec pevně napjalo. Pevně drželo v ukotvení a rozechvívalo uhlíkatý trup disku melodickou rezonancí.

Neúprosná gravitace, nepatrná změna.

Čtvrtého dne ta loď, jež nebyla lodí, postupně, zpočátku nezřetelně, změnila kurs a začala padat.

* * *

Stařec otřel mladému muži krev z obličeje.

„*Ulii ul quisall*,“ řekl mladík. *Nedotýkej se mne.*

Stařec přikývl. „Mluvíš thusijsky,“ řekl. „Já také.“

Mladík se naklonil blíž a plivl krev po starci. „Je ohavné slyšet tě tou řečí mluvit.“

Stařec přivřel oči.

Otřel si krev z tváře. „Ohavné,“ řekl. „Asi máš pravdu.“

Natáhl ruku, aby mladík viděl, co v ní drží. Byl to skalpel. „Víš, proč jsem tady?“ zeptal se.

Od ostří skalpelu se odráželo světlo. Tentokrát se blíž naklonil stařec. „Jsem tady, abych tě podřízl.“

Stařec přiložil čepel skalpelu na líc mladého muže, kousíček pod levé oko. Ocel promáčkla do bledé pleti důlek.

Mladíkův výraz se nezměnil. Upřeně hleděl přímo před sebe, oči jako modré kameny.

Stařec si ho zamyšleně prohlížel. „Ale tím bych ti prokázal laskavost,“ pokračoval. „Teď to vidím.“ Odklonil čepel a přešel palcem mladíkovi po bradě, po síti jizev. „Ani bys to necítil.“

Mladík seděl nehybně v křesle, ruce připoutané k opěrkám

silnými popruhy. Nejspíš mu ještě nebylo ani dvacet, na tvářích mu řídce rašily první vousy. Vlastně byl sotva chlapec.

Kdysi byl pravděpodobně hezký, usoudil stařec. To vysvětlovalo ty jizvy. Chlapcův psychologický profil zřejmě ukazoval na slabinu marnivosti.

Nebo už možná na profilech nezáleželo.

Možná je teď zjizvují všechny.

Stařec si protřel oči a cítil, jak z něj vyprchává hněv. Odložil skalpel zpátky na podnos s dalšími lesklými a třpytivými nástroji.

„Spi,“ řekl chlapci. „Budeš to potřebovat.“

* * *

A vesmír kolotal dál.

„Kam letíme?“ ozval se chlapec po několika hodinách.

Stařec nevěděl jistě, jestli chlapec spal, ale aspoň byl zticha.

Stařec na vrzavých kolenou vstal od pultu. Zrychlení ho tlačilo k podlaze a umožňovalo prostou radost z chůze. Přinesl chlapci vodu. „Napij se,“ řekl a nastavil mu hubici.

Chlapec se na něj podezíravě zadíval, ale za chvíli nasál dlouhý doušek.

„Kam letíme?“ opakoval.

Stařec ho ignoroval.

„Už se mě snažili vyslyšet,“ řekl chlapec. „Nic jsem jim neřekl.“

„Vím. Kdybys jim řekl, co chtěli, nebyl bys tady.“

„Proto mě teď posílají někam jinam? Aby to zkusili znovu?“

„Ano, někam jinam, ale ne proto, aby to zkoušeli znovu.“

Chlapec dlouho mlčel. Potom řekl: „Protože mají tebe.“

Stařec se usmál. „Jsi chytrý.“

Chlapci v očích vzplál hněv a nezměrná bolest. Předchozí výslechy byly kruté. Znovu zasloumal pouty ve snaze uvolnit si ruce.

„Kam mě vezeš?“ dožadoval se odpovědi.

Stařec na něj shlížel. „Jsi vyděšený,“ řekl. „Vím, na co myslíš. Čtěl bys ses dostat z pout. Myslíš, že kdyby ses osvobodil... ó, co všechno bys mi mohl udělat.“ Stařec se ohlédl po podnosu plném lesklé oceli. „Toužíš na mně zapracovat tou čepelí. Přál by sis být na mém místě, abych já seděl tam, kde sedíš ty. Ale nechápeš to,“ pokračoval stařec a potom zašeptal chlapci do ucha: „To já závidím tobě.“

* * *

Loď při pádu šuměla. Uhlíkový povrch ostřelovaly nabitě ionty.

„Proč mi neřekneš, kam letíme?“

Chlapec opakoval tu otázku každých několik minut.

Nakonec stařec přistoupil k pultu a stiskl tlačítko. Ve stěně se otevřela obrazovka a odhalila širý vesmír a zející chřtán.

„Tam,“ ukázal stařec. „Tam směřujeme.“

Černá díra zaplňovala polovinu obrazovky.

Propast, jestli si něco zasloužilo to jméno.

Chlapec se usmál. „Chceš mě vyděsit k smrti? Já se smrti nebojím.“

„To vím,“ přisvědčil stařec.

„Smrt je moje odměna. V posmrtném životě se zase sejdu se svým otcem. Budu šlapat po kostech svých nepřátel. Budu sedět na čestném místě s ostatními, kteří padli v boji na Boží straně. Smrt pro mne bude ráj.“

„Ty tomu opravdu věříš, že?“

„Ano.“

„Právě proto ti závidím.“

* * *

Chlapec byl masový vrah. Nebo bojovník za svobodu.

Nebo prostě jenom nešťastník.

Stařec se zadíval na chlapcovy jizvy a všiml si kreativních ornamentů, kterými na jeho tváři nešetřili při předcházejících výsleších. Ano, rozhodně nešťastník. To zřejmě především.

Život ve vesmírných podmínkách je křehký. A lidé jsou stejní, jako byli vždycky.

Ale bomby jsou jiné.

Ve vesmíru mohou být bomby mnohem, *mnohem* účinnější.

Když se obyčejná třílibrová bomba uloží na správné místo, může zničit celou kolonii. Otevřít ji sterilizujícímu vakuu nekonečné noci. A deset tisíc lidí zemře – celé společenství vyhlazené jedinou explozivní dekompresí.

Kdysi to zažil, dávno, když válka začala. Viděl zmrzlé mrtvolky vznášející se uvnitř protřebeného habitatu. Přežilo jenom několik šťastlivců, kteří se stihli nasoukat do skafandrů. Hrstka šťastlivců jako on.

Kvůli třílibrové bombě.

Vynásobte si to stovkou kolonií a tuctem roků. Tři světy bez vzduchu. Boj kvůli prostoru, kvůli kultuře, kvůli náboženství. Kvůli věcem, za které lidé bojovali odjakživa.

Lidé jsou stejní, jako bývali vždycky. Ale ve vesmíru páchá fanatismus větší škody.

Před tisíci lety se národy přiváděly na mizinu, aby postavily armády. Nákladem na zabití vojáka byl žold jiného vojáka. Potom přišel střelný prach, technika, zvyšující se hustota osídlení – a náklady na smrt v jednotkách práce a surovin postupně klesaly, až nakonec měly tři libry jednoduché chemikálie moc vyhladit celé rozsáhlé úseky společnosti. Ještě snadnější vražda, závěrečná statistická vodorovná čára grafu klesající ceny zkázy.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se ho stařec.

Chlapec neodpověděl.

„Potřebujeme jména ostatních.“

„Nic ti neřeknu.“

„To je všechno, co potřebujeme. Jména. Nic víc. Zbytek už zvládneme.“

Chlapec mlčel.

Dívali se na obrazovku. Černá díra rostla. Rozpínající se temnota stlačovala okolní hvězdné pole. Stařec zkontroloval přístroje.

„Letíme polovinou rychlosti světla,“ řekl. „Zbývají nám dvě hodiny našeho času, než dosáhneme Schwarzschildovy meze.“

„Jestli mě chceš zabít, existují i jednodušší způsoby.“

„Jednodušší ano.“

„Mrtvý ti k ničemu nebude.“

„Ani živý.“

Rozhostilo se dlouhé ticho.

„Víš, co je to černá díra?“ otázal se stařec. „Co to je doopravdy?“

Mladíkova tvář byla jako z kamene.

„Je to průvodní jev. Vedlejší produkt zákonů vesmíru. Nemůžeš mít vesmír takový, jaký známe, a nemít černé díry. Vědci je předpověděli dávno předtím, než vůbec nějakou objevili.“

„Plýtváš časem.“

Stařec ukázal na obrazovku. „Tohle však ve skutečnosti není obyčejná černá díra. Ale tohle také předpověděli.“

„Myslíš si, že mě touhle hrou můžeš vyděsit?“

„Nesnažím se tě vyděsit.“

„Zabíjet mě tímhle způsobem nedává smysl. Zabil bys i sebe. Určitě máš rodinu.“

„Měl jsem. Dvě dcery.“

„Máš v úmyslu změnit kurs.“

„Ne.“

„Tahle loď má svou cenu. I tvůj život musí mít nějakou cenu, když ne pro tebe, pak aspoň pro ty, jejichž rozkazy posloucháš. Proč obětovat loď i muže kvůli zabití jednoho nepřítele?“

„Byl jsem matematik, než vaše válka nadělala z matematiků vojáky. Do téhle záležitosti vstupují proměnné, kterým nerozumím.“ Stařec znovu ukázal na obrazovku. Hlas mu zjhl. „Je krásná, že?“

Chlapec ho ignoroval. „Nebo loď možná má záchranný modul,“ pokračoval. „Ty se možná zachrániš, zatímco já zemřu. Ale pořád zbytečně ztratíš loď.“

„Nemohu uniknout. Lanko, které nás táhne, se nemůže přetrhnout. Už teď nás gravitace táhne dovnitř. Až dorazíme ke Schwarzschildově mezi, poletíme téměř rychlostí světla. Čeká nás oba stejný osud, tebe i mne.“

„Nevěřím ti.“

Stařec pokrčil rameny. „Nemusíš věřit. Stačí, když budeš svědkem.“

„To nedává smysl.“

„Myslíš si, že to musí dávat smysl?“

„Zmlkni. Už od bezbožného *tathuuna* nechci nic slyšet.“

„Bezbožného? Proč si myslíš, že jsem bezbožný?“

„Protože kdybys věřil v Boha, neudělal bys tohle.“

„Mýlíš se,“ řekl stařec. „Já věřím v Boha.“

„V tom případě budeš souzen za svoje hříchy.“

„Ne. Nebudu.“

* * *

Během několika dalších hodin černá díra nabobtnala natolik, že vyplnila celou obrazovku. Hvězdy okolo jejího okraje se protahovaly a rozmazávaly; nebe zdeformované do nového tvaru.

Chlapec mlčky seděl.

Stařec si prohlížel přístroje. „Za šest minut překročíme Schwarzschildovu mez.“

„A potom zemřeme?“

„Nic tak prostého.“

„Mluvíš v oklikách.“

Starý matematik zvedl skalpel. Dotkl se prstem ostré špičky. „To, co se stane, až překročíme mez, není popření existence, ale existence naruby.“

„Co to znamená?“

„Vyptáváš se? Prozrad' mi jména a já ti odpovím na libovolné otázky.“

„Proč bych ti měl prozrazovat jména? Aby se také ocitli v takových křeslech?“

Stařec zavrtěl hlavou. „Vidím, že jsi paličatý, a proto ti tuhle odpověď věnuji zdarma. Schwarzschildova mez je nejzazší oběžná dráha, pod kterou už všechno padá do černé díry – i komunikační signály. To je pro tebe důležité z následujícího důvodu: uvnitř Schwarzschildovy meze už nemá smysl se tě na cokoli vyptávat, protože nebudeš mít jak tu informaci předat dál. Potom už mi nebudeš k ničemu.“

„Ty tvrdíš, že až ji překročíme, budeme ještě žít?“

„Slapové síly většiny černých děr by nás roztrhaly dávno předtím, než bychom k jejich mezi dospěli. Ale tahle černá díra je zvláštní. Superhmotná a stará jako čas. Gradient slapových sil kolem něčeho tak velkého není tak strmý.“

Výjev na obrazovce se změnil. Kruhová úseč temnoty se rozšiřovala a hvězdy ji pomalým pohybem obeplovaly. Čern už pohltila celou spodní část obrazovky.

„Černá díra je dvourozměrný objekt; nemá žádný vnitřek, do kterého by se dalo vstoupit, žádnou hranici, kterou by bylo možno překročit, protože do ní vlastně nic skutečně nepadne. Na horizontu událostí si matematika času a prostoru vymění pozice.“

„O čem to mluvíš?“

„Z pohledu vzdáleného pozorovatele trvá objektům padajícím do černé díry překročení horizontu událostí nekonečnou dobu. S plynutím času se na nich jenom projevuje stále větší červený posuv.“

„Další okliky. Proč to děláš? Proč mě prostě nezabiješ?“

„Náš sestup pozorují teleskopy. Nahrávají jej.“

„Proč?“

„Jako výstrahu.“

„Chceš říci propagandu.“

„Ukázat, co se stane dalším.“

„My se smrti nebojíme. Naši odměnou je posmrtný život.“

Stařec zavrtěl hlavou. „Jak naše rychlost narůstá, čas se zpomaluje. Kamery ukáží, že do černé díry vlastně nikdy nevstoupíme. Nikdy nepřekročíme práh.“

Na chlapcově tváři byl znát zmatek.

„Ty to pořád nechápeš. Ta mez není místo, kde zemřeme; je to místo, kde sám čas přestane fungovat – kde se vesmír porouchá, kde se všechna hmota i energie zastaví, navždy zamrzlá na té definitivní matematické hranici. Nikdy se posmrtného života nedočkáš, nikdy. Protože nikdy nezemřeš.“

Chlapec se chvilku tvářil nechápavě a potom vytřeštil oči.

„Mučednictví se nebojíš.“ Stařec ukázal na obrazovku. „Tohle ti možná strach nažene.“

* * *

Loď kroužila stále blíž. Hvězdy proudily kolem zející rány v hvězdném poli.

Stařec položil chlapci ruku na rameno. Dotkl se skalpelem chlapcova krku. „Když mi prozradíš ta jména, ukončím to rychle, dokud máš ještě čas. Potřebuji ta jména, než dosáhneme horizontu.“

„Tohle tedy nabízíš?“

Stařec přikývl. „Smrt.“

„Čím sis tenhle úkol zasloužil?“

„Přihlásil jsem se dobrovolně.“

„Proč bys něco takového dělal?“

„Už jsem v téhle válce bojoval dlouho. Mám obtížené svědomí.“

„Říkal jsi přece, že věříš v Boha. Tímhle se také vzdáváš posmrtného života.“

Stařec se naposledy usmál. „Můj posmrtný život by nebyl tak příjemný jako tvůj.“

„Jak víš, že je to všechno pravda? To, co jsi říkal o čase. Od kud to víš?“

„Viděl jsem záběry z teleskopů. Předešlé výpravy rozsypané jako perly na horizontu událostí, polapené ve svém závěrečném asymptotickém přibližování. Ještě tam jsou. A navždy tam zůstanou.“

„Ale jak to víš? Možná je to jenom nějaká nová propaganda. Lež. Možná to tak vůbec nefunguje.“

„To podstatné je, že tahle loď tam zůstane navěky všem na očích. Jako výstraha. Bude vidět ještě dávno poté, co obě naše civilizace zaniknou. Bude padat věčně.“

„To nemusí být pravda.“

„Ale my oba umíme věřit věcem. Prozrad' mi ta jména.“

„To nejde.“

Stařec pomyslel na své dcery. Jedna tmavooká. Jedna modrooká. Mrtvé. Kvůli chlapcům jako tento. Ale ne kvůli tomuto chlapci, připomněl si.

Stařec se podíval na postavu v křesle. Kdyby okolnosti byly jiné, mohl být jím. Kdyby byl vychován jako tento chlapec. Kdyby viděl to, co viděl on. Chlapec byl v téhle hře jenom pěšák.

Stejně jako on.

„Co znamená smrt pro ty, kdo se v příštím okamžiku nadechnou v ráji?“ zeptal se stařec. „Kde je v tom *obět'*? Ale tohle...“ stařec ukázal na temný chřtán pohlcující obrazovku. „Tohle bude *skutečné* mučednictví. Když bombami vraždíš ty, kdo nevěří v to, v co věříš ty, tohle jim bereš. Všechno.“

Chlapec začal tiše vzlykat.

Horizont se blížil, grafika na obrazovce. Zbývala jedna minuta.

„Ještě mi to můžeš říci,

- ještě je čas.

- možná jsou to tvoji přátelé, možná tvoje rodina.

- myslíš, že tě ochrání?

- neochrání.

- potřebujeme jenom jména.

- několik jmen a bude po všem. Skončím to s tebou dřív, než bude pozdě.“

Chlapec zavřel oči. „Ne.“

Jeho dcery. Kvůli chlapcům, jako je tenhle.

„Proč?“ zeptal se upřímně zmatený stařec. „Nijak ti to neprospeje. Nezákáš žádný ráj.“

Chlapec mlčel.

„Vezmu ti nebe,“ dál naléhal stařec. „Nic nezískáš.“

Ticho.

„Tvoje loajalita je pošetilá. Řekni mi jedno jméno a já to skončím.“

„Neřeknu,“ vyhrkl chlapec. Na tvářích měl slzy.

Starý matematik vzdychl. Tohle neočekával.

„Věřím ti,“ řekl a prořízl chlapci hrdlo.

Jediný pohyb, který přerušil krkavici.

Chlapec v okamžitém překvapení vytřeštil oči. Následoval výraz složitějších citů. Zhroutil se v poutech kupředu.

Bylo po všem.

Stařec zatlačil mladíkovi oči. „Ať je to takové, jaké chceš,“ řekl.

Rostoucí gravitace ho přiměla posadit se na podlahu.

Díval se na obrazovku, jak se blíží temnota.

Jako matematik měl radost. Zachování hodnoty obou stran rovnice. „Voják za vojáka.“

Pomyslel na své dcery, jednu tmavookou, druhou modrookou. Snažil se mít na paměti jejich tváře, poslední myšlenka, kterou bude mít v hlavě navěky.

Nikoliv negace existence, nýbrž její negativ.

A čekal, jestli má pravdu, nebo se mýlí. Jestli bude souzen za své hříchy, nebo ne.

Poprvé vydáno v online časopisu *Lightspeed*
v prosinci roku 2010

Přeložil Jiří Engliš

Čaka Druhý (SHAKA II)

Prolog

Před Čakou jsme nebyli o nic důležitější než mravenci pobíhající po zemi.

V roce 1816 po Kristu měla země Zulů plochu rozlehlé farmy, která se od centrálního *kraalu* prostírala ve všech směrech do vzdálenosti necelých dvou mil, a jižní Afriče vládly kmeny Matabelů a Šonů.

Pak přišel Čaka a usedl na královský trůn Zulů. Panoval pouhých dvanáct let, ale když byl v roce 1828 zavražděn, vládli Zulové říši, která pokrývala větší rozlohu než Francie; ve snaze zabránit vzniku tohoto impéria zemřely více než dva miliony lidí.

Zulové zůstali po zbytek století vládnoucím kmenem jižní Afriky, ale ve válce proti Britům a Búrům prohrávali jednu bitvu za druhou, až nakonec zjistili, že jejich zemi drží v rukou Xhosané.

Pětasedmdesát let po Čakově smrti bylo veta po našem výsadním postavení a celých dalších sto let jsme žili střídavě v područí lidí bílé, hnědé nebo černé kůže. Naši půdu měli v rukou běloši, naši ekonomiku ovládali Indové. A když byli konečně zbaveni moci, přešla do rukou nikoli Zulů, ale Xhosanů.

Po mnoho následujících let, desetiletí, vlastně po více než celá dvě staletí, dokonce i poté, co člověk pronikl do vesmíru a začal žít na jiných planetách, se pokaždé, když se v zuluské rodině narodil chlapec, odehrával tentýž rituál: kolem novorozence se shromáždili rodiče, příbuzní a sousedé, prohlíželi si ho a přemítali: Jsi vyvolený? Jsi konečně ten, kdo vzkřísí naši bývalou slávu a získá zpět to, co patřilo Čakovi i nám všem?

A jednoho dne – tehdy jsme samozřejmě neměli nejmenší tušení, že je to on – se vyvolený ocitl mezi námi.

1.

Jmenoval se Robert ole Buthelezi a jako malé dítě nebyl ničím zvláštní, spíš naopak. Mluvit začal až ve čtyřech letech a číst dokonce až v osmi. Bylo to osamělé dítě. Otec se o něj nezajímal a matka neustále pracovala a nechávala ho v péči různých příbuzných, takže se už v raném dětství naučil naprosté soběstačnosti. Rostl z něj neohrabaný chlapec, a když se rozběhl, kolena mu občas vypověděla službu a natáhl se jak dlouhý, tak široký. Škola ho nezajímal a školní výsledky podle toho také vypadaly.

Stručně řečeno, bylo to nezajímavé dítě, které téměř ničím nevybočovalo z normálu. Říkám „téměř“, protože mi v paměti přece jen utkvělo pár věcí.

Když upadl nebo se zranil, nikdy neplakal ani neprosil o pomoc. Ani jedinkrát.

Když onemocněl – a byl nemocný častěji, než je běžné – nikdy si nestěžoval na léčebné metody a mohu vás ujistit, že jiné děti by při některých z nich křičely strachem, bolestí nebo obojím.

Ve škole dělal spoustu chyb, ale tutěž chybu neudělal nikdy

dvakrát. Nechoval se jako seriózní chlapec z dobré rodiny, kterého doma nutí, aby se učil, ale pamatoval si všechno, co viděl a slyšel. Všechno.

Postrádal soucit. Nedojímal ho utrpení sousedovy kočky nebo psa, ani utrpení příbuzných v nemocnici. Tak jako neměl soucit s ostatními, neměl ho ani sám se sebou. Slovo sebelítost byste v jeho slovníku nenašli. Ne že by se choval přímo stoicky, spíš prostě ignoroval nepohodlí, dokonce i bolest. Člověk měl nejasný pocit, že bolest, dokonce ani jeho vlastní, ho prostě nezajímá.

Vzpomínám si na den – to mu mohlo být tak třináct let – kdy si na něj počíhali tři starší kluci, které popouzelo jeho arogantní chování. Pral se s nimi, jak nejlépe uměl, ale nakonec zůstal ležet na ulici zmlácený téměř do bezvědomí a z ran mu crčela krev. Když se konečně ztěžka postavil na nohy, odmítl jakékoli ošetření a rozhodl se, že zesílí.

Začal hned druhý den ráno, pořád ještě celý bolavý. Řekl si, že každý den před snídaní uběhne pět mil. Chodidla mu krvácela, omdléval vyčerpáním, ale jen co se vzpamatoval, běžel dál, dokud nezdolal určenou trasu. Dělal to každý den a po čase jsme si všimli, že běhá v rychlejším tempu a ani se nezadýchá.

Pak začal plavat v oceánu a vůbec si nevšímal žraloků, kteří tam žili. Posiloval tělo skrze svou silnou vůli a zlepšoval vytrvalost stejně, jako to předtím dělal při běhání. Nikdy nikoho nepožádal o společnost, ale když si s ním někdo chtěl zaplavat nebo zaběhat, nic nenamítal. Dotyčného pak nechal brzy daleko za sebou.

Po roce posilování vyzval na souboj ty tři kluky, kteří ho zbili. Tu rvačku jsem neviděl na vlastní oči, ale vím, že když bylo po všem, odvezli všechny tři na jednotku intenzivní péče.

Zmizel dřív, než ho našla policie a dalších deset let po něm nebylo ani vidu, ani slechu. Většina lidí si myslela, že někde přišel o život. Patřil jsem k těm, kdo byli přesvědčeni o opaku. Už jako chlapec v sobě měl totiž něco zvláštního, jakousi auru, která napovídala, že ať z něj vyroste cokoli, nikdy se nestane obětí.

Lidé na něj brzy zapomněli a život šel dál. Po dnu následovala noc, po jaru léto, období krutého sucha střídaly dlouho trvající deště. Všechno bylo tak, jak má být.

Pak se jednoho dne ozvalo jediné hlasité zaklepání na mé dveře, a když jsem je otevřel, stál jsem tváří v tvář Robertu ole Buthelezimu.

„Nepozveš mě dál, bratře?“ zeptal se s pobaveným úsměvem.

2.

Byli jsme nevlastní bratři. Jmenuji se John Madono. Svě původní zuluské jméno, John ole Buthelezi, což doslova znamená „John, syn Butheleziův“, jsem se rozhodl nepoužívat. Robertovým otcem byl také Buthelezi, ale každý jsme měli jinou matku a Buthelezi se nikdy neoženil ani s jednou. Na rozdíl od Západu se to v naší společnosti nepovažuje za nic zahanbu-jícího.